

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 oktober 2025

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de programmawet (I)
van 27 december 2006, de wetten betreffende
de preventie van beroepsziekten en
de vergoeding van de schade
die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd
op 3 juni 1970, en van het koninklijk besluit
van 28 april 2017 tot vaststelling
van boek I Algemene beginselen
van de codex over het welzijn op het werk,
met het oog op de verbetering van
de ondersteuning voor asbestslachtoffers
en de financiering
van het Schadeloosstellingfonds
voor asbestslachtoffers**

Verslag

namens de commissie
voor Sociale Zaken, Werk en
Pensioenen
uitgebracht door
de dames **Marie Meunier** en **Caroline Désir**

Inhoud

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	6
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	10

Zie:

Doc 56 **0135/ (B.Z. 2024):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw De Sutter c.s.

002: Amendement.

003 en 004: Adviezen van de Raad van State.

005 en 006: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 octobre 2025

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi-programme (I)
du 27 décembre 2006, les lois relatives à
la prévention des maladies professionnelles et
à la réparation des dommages
résultant de celles-ci, coordonnées
le 3 juin 1970, et l'arrêté royal
du 28 avril 2017 établissant
le livre Ier Principes généraux
du code du bien-être au travail,
en vue d'améliorer la prise en charge
des victimes de l'amiante et
le financement
du Fonds d'indemnisation
des victimes de l'amiante**

Rapport

fait au nom de la commission
des Affaires sociales, de l'Emploi et
des Pensions
par
Mmes **Marie Meunier** et **Caroline Désir**

Sommaire

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	6
III. Discussion des articles et votes.....	10

Voir:

Doc 56 **0135/ (S.E. 2024):**

001: Proposition de loi de Mme De Sutter et consorts.

002: Amendement.

003 et 004: Avis du Conseil d'État.

005 et 006: Amendements.

02192

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Denis Ducarme

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Eva Demesmaeker, Wouter Raskin, Axel Ronse
VB	Kurt Moons, Ellen Samyn
MR	Denis Ducarme, Florence Reuter
PS	Caroline Désir, Marie Meunier
PVDA-PTB	Nadia Moscufo, Robin Tonniau
Les Engagés	Isabelle Hansez, Anne Pirson
Vooruit	Anja Vanrobaeys
cd&v	Nathalie Muylle
Ecolo-Groen	Sarah Schlitz
Open Vld	Vincent Van Quickenborne

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Lotte Peeters, Wim Van der Donckt
Britt Huybrechts, Dieter Keuten, Dominiek Snelpe
Daniel Bacquellaine, Christophe Bombled, Victoria Vandenberg
Frédéric Daerden, Dimitri Legasse, Sophie Thémont
Roberto D'Amico, Kim De Witte, Raoul Hedebouw
Xavier Dubois, Jean-François Gatelier, Aurore Tourneur
Fatima Lamarti, Funda Oru
Leentje Grillaert, Nahima Lanjri
Jeroen Van Lysebettens, Dieter Vanbesien
Alexia Bertrand, Irina De Knop

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant

Afkorting bij de nummering van de publicaties:		Abréviations dans la numérotation des publications:	
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag	CRIV	Versie provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Beknopt Verslag	CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 20 november 2024, 18 februari 2025, 11 maart 2025 en 22 april 2025.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) licht toe dat asbest lang zowat overal werd toegepast wegens de stevigheid en robuustheid van dat materiaal.

Verdoken richt asbest nog steeds verwoestingen aan. De voor België beschikbare cijfers tonen aan hoe actueel die kwestie is: volgens het Asbestfonds en Belgian Cancer Registry (BCR) komen er elk jaar meer dan 200 nieuwe gevallen bij. Bovendien kunnen 300 overlijdens per jaar worden gelinkt aan asbestgerelateerde ziektes.

De Ecolo-Groen-fractie wil gevolg geven aan haar verbintenis jegens de verenigingen van asbestslachtoffers om de werkzaamheden die tijdens de vorige zittingsperiode werden opgestart, voort te zetten en heeft dit wetsvoorstel daarom opnieuw op de agenda geplaatst.

Het asbestdossier heeft er al een lang parlementair traject op zitten. Naar aanleiding van de tijdens de vorige zittingsperiode ingediende wetteksten werden talrijke adviezen aangevraagd.

Aangezien al meer dan 20 jaar een asbestverbod van kracht is, kan men zich afvragen waarom het nodig is dat dossier nog steeds bovenaan de nieuwsagenda te houden.

Om te beginnen is asbest nog altijd aanwezig in ons milieu. Ondanks het asbestverbod worden er nog steeds grote hoeveelheden asbesthoudende materialen aangetroffen in openbare en privégebouwen. Aangezien één asbestvezel inademen al gevaarlijk is, blijft het risico op blootstelling aanzienlijk, met name tijdens renovatiewerkzaamheden.

Ten tweede wordt verwacht dat er meer diagnoses zullen worden gesteld. Ingevolge de lange latentieperiode van asbestgerelateerde ziekten (tot 40 jaar tussen de blootstelling en de eerste symptomen) wordt de komende jaren, rond 2025-2030, een piek in het aantal diagnoses verwacht.

Ten derde ondervinden de slachtoffers nogal wat moeilijkheden om hun asbestgerelateerde ziekte te doen erkennen. De slachtoffers moeten thans hun weg vinden tussen verschillende schadevergoedingssystemen: Fedris

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions du 20 novembre 2024, 18 février 2025, 11 mars 2025 et 22 avril 2025.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) souligne que l'amiante est un matériau qui a longtemps été utilisé partout pour sa solidité et sa résistance.

L'amiante cause encore des ravages en silence. En Belgique, les chiffres attestent de l'actualité de cette question: on compte aujourd'hui plus de 200 nouveaux cas par an selon le Fonds amiante et selon le Registre belge du cancer. On compte également plus de 300 décès par an des suites de maladies liées à l'amiante.

En remettant cette proposition de loi à l'agenda aujourd'hui, le groupe Ecolo-Groen entend donner suite à son engagement auprès des associations de victimes de l'amiante de continuer les travaux initiés sous la législature précédente.

La question de l'amiante a déjà connu un long parcours parlementaire. De nombreux avis ont été demandés dans le cadre des textes législatifs déposés sous la législature précédente.

Pourquoi est-il encore nécessaire de garder ce dossier en haut de l'actualité alors que l'amiante a été interdite depuis plus de 20 ans?

Premièrement, l'amiante est encore présente dans notre environnement. Malgré son interdiction, de grandes quantités de matériaux contenant de l'amiante se retrouvent dans les bâtiments publics et privés. Alors que l'on sait que l'inhalation d'une seule fibre d'amiante peut suffire, le risque d'exposition est toujours bien présent, notamment lors de travaux de rénovation.

Deuxièmement, parce qu'une augmentation des diagnostics est attendue. En raison de la longue période de latence des maladies liées à l'amiante (jusqu'à 40 ans entre l'exposition et les premiers symptômes), un pic de diagnostics est attendu dans les années à venir, autour de 2025-2030.

Troisièmement, parce que les victimes rencontrent des difficultés en termes de reconnaissance. Actuellement, les victimes doivent naviguer entre plusieurs systèmes d'indemnisation: Fedris pour les maladies liées à l'exercice

vergoedt de zieken die beroepsmatig aan asbest werden blootgesteld, terwijl het Asbestfonds de gevallen van “paraprofessionele” of milieublootstelling vergoedt. Tal van slachtoffers verkrijgen geen volledige vergoeding voor de schade die ze hebben geleden.

Het wetsvoorstel beoogt meer oog te hebben voor de slachtoffers, door zich met name toe te spitsen op hun erkenning, op het verband dat kan worden gelegd tussen de blootstelling en de ziekte, alsook op de aansprakelijkheid van de asbestproducenten.

Zodoende stelt de spreker voor om:

- een gratis infolijn op te richten voor de slachtoffers. Op dat nummer zou men snel informatie kunnen krijgen over de rechten van asbestslachtoffers en over de te ondernemen stappen;

- het vergoedingsfonds beter te financieren, met het oog op een rechtvaardigere tripartiete financiering door het sociaal statuut van de werknemers in loondienst, dat van de zelfstandigen en dat van de ambtenaren;

- de asbestinventarisaties te centraliseren, met de verplichting voor de werkgevers om de overeenkomstig de Codex over het welzijn op het werk uitgevoerde asbestinventarisaties te centraliseren. Een en ander zou de preventieve maatregelen, de follow-up en de asbestverwijdering eenvoudiger moeten maken;

- het Asbestfonds ertoe te verplichten jaarlijks verslag uit te brengen, teneinde de noodzakelijke wetswijzigingen aan het licht te brengen ter verduidelijking van de procedures en ter verbetering van de vergoedingen;

- te voorzien in een plicht tot kennisgeving inzake het beroepsgezondheidsdossier, met het oog op een betere follow-up van het verband tussen het beroepsverleden en de beroepsziekte, om aldus meer oog te hebben voor de slachtoffers.

Het wetsvoorstel behelst ook twee elementen met betrekking tot een mogelijke aansprakelijkheidsstelling van de asbestproducenten:

- de toepassing van het beginsel dat de vervuiler betaalt, door een mechanisme in te voeren waarbij de bedrijven die aansprakelijk zijn bevonden voor schade die verband houdt met het gebruik van asbest, een grotere bijdrage leveren aan de financiering van het vergoedingsfonds;

- de gedeeltelijke opheffing van de immuniteit, met de mogelijkheid voor de vergoede slachtoffers om hun zaak toch voor het gerecht te brengen. Een slachtoffer

d’une profession, le Fonds amiante pour les maladies dites “paraprofessionnelles” ou environnementales. De nombreuses victimes n’obtiennent pas la réparation intégrale des préjudices subis.

La proposition de loi vise à améliorer la prise en charge des victimes, en renforçant notamment la reconnaissance des victimes, le lien qui peut être fait entre exposition et maladie, et la responsabilisation des producteurs d’amiante.

À ce titre, l’oratrice propose:

- la création d’un numéro vert pour les victimes. Il s’agirait d’un numéro d’appel pour fournir rapidement des informations sur les droits des victimes d’amiante, et les démarches à suivre.

- l’amélioration du financement du Fonds d’indemnisation, afin de permettre un financement tripartite plus équitable entre le statut social des travailleurs salariés, celui des travailleurs indépendants et l’État;

- une centralisation des inventaires d’amiante, avec l’obligation pour les employeurs de centraliser les inventaires amiante réalisées conformément au Code du bien-être au travail. Cela permettrait de faciliter les actions de prévention, de suivi et de désamiantage.

- l’introduction de l’obligation de rapportage faite au Fonds amiante, de manière annuelle, afin de clarifier les procédures et d’indemniser les évolutions législatives nécessaires.

- l’obligation d’information autour du dossier de santé professionnelle pour assurer un meilleur suivi entre passé professionnel et maladie professionnelle, et ainsi améliorer la prise en charge des victimes.

Le texte prévoit deux éléments relatifs à une possible responsabilisation des producteurs d’amiante:

- la prise en compte du principe de “pollueur-payeur” par l’introduction d’un mécanisme selon lequel les entreprises reconnues responsables de dommages liées à l’utilisation de l’amiante contribueront de manière plus substantielle au financement du Fonds d’indemnisation.

- la levée partielle de l’immunité avec la possibilité d’accès à la justice pour les victimes indemnisées. Actuellement, une victime environnementale doit choisir

van milieublootstelling moet thans kiezen tussen een schadevergoeding uit het Asbestfonds of gerechtelijke stappen. Wie ervoor kiest om gerechtelijke stappen te ondernemen, heeft geen recht op een vergoeding uit het Asbestfonds.

Er bestaat evenwel een uitzondering: om naar de rechter te kunnen stappen ondanks een schadevergoeding uit het Asbestfonds, moeten asbestslachtoffers kunnen bewijzen dat de fout opzettelijk is begaan.

Er begint ter zake rechtspraak te ontstaan waarin wordt erkend dat het niet mogelijk is dat bedrijven van niets wisten.

Er is toeval of moed voor nodig om de opzettelijkheid te kunnen bewijzen van feiten die meer dan 30 jaar geleden plaatsvonden.

Voor de slachtoffers die door Fedris worden vergoed, is het nog moeilijker om de opzettelijkheid te bewijzen, aangezien de procedures uiterst streng zijn.

Artikel 51 van de gecoördineerde wet betreffende de preventie van beroepsziekten bepaalt het volgende: “Wordt aangezien als hebbende de ziekte opzettelijk veroorzaakt, ieder werkgever die werknemers aan het beroepsziektorisico heeft blijven blootstellen, dan wanneer de ambtenaren, die op grond van artikel 68 zijn aangewezen om over de uitvoering van deze wetten te waken, hem schriftelijk hebben gewezen op het gevaar aan hetwelk hij deze arbeiders blootstelt door zich niet te schikken naar de verplichtingen die hem zijn opgelegd door de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake arbeidsveiligheid en -hygiëne”.

In het geval van asbest is het algemeen bekend dat zulke schriftelijke bewijzen niet bestaan en dat beroeps-slachtoffers die van Fedris een vergoeding krijgen, dus geen enkele kans maken in een rechtszaak tegen de verantwoordelijken voor de fout.

Het is ter wille van de gelijkheid tussen asbestslachtoffers en om geen discriminatie te creëren tussen verschillende categorieën van slachtoffers dat het wetsvoorstel de toegang tot de rechter beoogt uit te breiden, waardoor slachtoffers die worden vergoed door Fedris of het Asbestfonds een rechtszaak kunnen aanspannen tegen de verantwoordelijken van de fout op basis van het begrip “onverschoonbare fout”, geïnspireerd op het Franse recht.

Een onverschoonbare fout is een fout die de volgende elementen bevat: een vrijwillige handeling of nalatigheid, het feit dat de veroorzaker zich bewust was of

entre une indemnisation par le Fonds amiante ou un recours en justice. Si elle choisit le recours en justice, elle ne pourra pas être indemnisée par le Fonds amiante.

Cependant, une exception existe: pour pouvoir malgré tout aller en justice alors qu'elle est indemnisée par le Fonds amiante, la victime de l'amiante devra être en mesure de prouver l'intentionnalité de la faute commise.

Une jurisprudence commence à exister en ce sens, reconnaissant que les entreprises ne pouvaient pas ne pas savoir.

Prouver l'intentionnalité de faits remontant à plus de 30 ans relève d'une forme de hasard ou de courage.

Pour ce qui concerne les victimes indemnisées par Fedris, prouver l'intentionnalité est encore plus ardu, les procédures étant extrêmement strictes.

L'article 51 de la loi coordonnée sur les maladies professionnelles nous renseigne qu' "est considéré comme ayant intentionnellement provoqué la maladie, tout employeur qui a continué d'exposer des travailleurs au risque de maladie professionnelle, alors que les fonctionnaires désignés en vertu de l'article 68 en vue de surveiller l'exécution de la présente loi, lui ont signalé par écrit le danger auquel il expose ces travailleurs en ne se conformant pas aux obligations que lui imposent les dispositions légales et réglementaires relatives à la sécurité et à l'hygiène du travail”.

Dans le cas de l'amiante, on sait pertinemment que de telles preuves écrites n'existent pas et que les victimes professionnelles indemnisées par Fedris n'ont, dès lors, aucune chance de pouvoir faire un recours en justice contre les responsables de la faute.

C'est pour cette raison d'égalité entre les victimes de l'amiante et afin de ne pas créer de discrimination entre plusieurs types de victimes que la proposition de loi élargit l'accès à la justice, permettant aux victimes indemnisées par Fedris et par le Fonds amiante de pouvoir engager des actions contre les responsables de la faute en se basant sur la notion de “faute inexcusable”, inspirée du droit français.

Une faute inexcusable est une faute pour laquelle les éléments suivants sont rencontrés: un acte ou une omission volontaire de la part d'un auteur, ayant conscience

bewust had moeten zijn van het gevaar, de afwezigheid van een rechtvaardigingsgrond en de afwezigheid van opzettelijkheid.

Gelet op de wetenschappelijke literatuur en de uitkomst van de rechtszaak “Jonckheere v. Eternit” lijkt er in het geval van asbest weinig twijfel te bestaan over de vraag of de veroorzaker zich bewust was van het gevaar of zich ervan bewust had moeten zijn.

De spreekster vindt niet dat de voorliggende formulering te veel rechtsonzekerheid behoudt, maar wel dat ze een concreet antwoord biedt om het ontstaan van een nieuwe discriminatievorm te voorkomen.

Het is de bedoeling dat de wet concrete oplossingen biedt om slachtoffers beter te ondersteunen en te begeleiden, alsook om te voorkomen dat soortgelijke tragedies opnieuw plaatsgrijpen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Petra De Sutter (Ecolo-Groen) geeft aan dat haar fractie de amendementen nrs. 2 tot 8 indient (DOC 56 0135/005) naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad van State (DOC 56 0135/003 en 004).

De spreekster verdedigt het principe van het concept “onverschoonbare fout”. Ze begrijpt dat de Raad van State een aantal opmerkingen heeft over dit concept, dat inderdaad nieuw is.

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) geeft aan dat haar fractie de amendementen nrs. 9 tot 12 (DOC 56 0135/006) indient naar aanleiding van de verschillende verstrekte adviezen.

De amendementen strekken ertoe de elementen weg te laten die ook in het regeerakkoord van de arizona-coalitie staan en te focussen op de aspecten die niet voorkomen in dat akkoord.

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) benadrukt dat haar fractie het wetsvoorstel niet zal steunen, aangezien zij het op bepaalde punten niet eens is met het voorstel, onder meer wat het behoud van de immuniteit betreft.

Ze herinnert eraan dat het regeerakkoord de aanpak van dit delicate dossier vermeldt. De spreekster stelt daarom voor dat de regering de tijd krijgt om een tekst uit te werken op basis waarvan verdere vooruitgang ten bate van de asbestslachtoffers kan worden geboekt.

du danger ou qui doit être conscient, l’absence de clause justificative et le défaut d’intentionnalité.

Dans le cas de l’amiante, “ayant conscience du danger ou qui doit être conscient” paraît difficilement contestable, au vu de la littérature scientifique et du jugement rendu dans le procès “Jonckheere contre Eternit”.

L’oratrice ne considère pas que cette formule conserve une trop grande forme d’insécurité juridique mais apporte une réponse concrète au refus de la création d’une nouvelle discrimination.

Cette loi apportera des solutions concrètes pour mieux soutenir les victimes, mieux les accompagner et éviter que des drames similaires se reproduisent.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Petra De Sutter (Ecolo-Groen) souligne que son groupe politique dépose les amendements n° 2 à 8 (DOC 56 0135/005), à la suite des remarques émises par le Conseil d’État (DOC 56 0135/003 et 004).

L’oratrice défend le principe du concept de la faute inexcusable. Il s’agit d’un nouveau concept et l’oratrice comprend que le Conseil d’État ait des remarques au sujet de ce nouveau concept.

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) souligne que son groupe dépose les amendements n° 9 à 12 (DOC 56 0135/006), à la suite des différents avis rendus.

Ces amendements visent à retirer les éléments relatifs contenus dans l’accord de gouvernement Arizona afin de se concentrer sur les éléments qui ne sont pas présents dans l’accord de gouvernement.

Mme Frieda Gijbels (N-VA) souligne que son groupe ne soutiendra pas la proposition de loi, en raison de certains désaccords, notamment le maintien de l’immunité.

L’oratrice rappelle que l’accord de gouvernement prévoit de s’atteler à ce dossier sensible et propose, dès lors, de laisser le temps au gouvernement de travailler à l’élaboration d’un texte qui permette d’obtenir de nouvelles avancées pour les victimes de l’amiante.

Om die reden vraagt mevrouw Gijbels om het wetsvoorstel DOC 56 0297 los te koppelen van het voorliggende wetsvoorstel.

Mevrouw Caroline Désir (PS) is van mening dat het asbestdossier een echte schande is, zowel op gezondheids- als op maatschappelijk gebied.

Jarenlang hebben bedrijven het leven van duizenden mensen in gevaar gebracht om hun winst te vrijwaren. België was een van de grootste producenten en gebruikers van asbest.

Hoewel men wist dat het een gevaarlijke stof was, deden industriële lobby's er alles aan om het verbod erop te vertragen. Vandaag zijn de gevolgen van die criminele nalatigheid nog steeds zichtbaar.

Het in 2006 bereikte compromis was ontegenzeggelijk een vooruitgang. Dankzij de oprichting van het Schadeloosstellingfonds voor asbestslachtoffers kunnen de slachtoffers sneller en vlotter een schadevergoeding krijgen.

In ruil introduceerde artikel 125 van de programmawet de voormelde burgerrechtelijke onschendbaarheid voor de verantwoordelijke bedrijven, behalve in het geval van een opzettelijke fout. De slachtoffers worden sneller schadeloosgesteld, maar de verantwoordelijke bedrijven kunnen echte aansprakelijkheid meestal ontlopen.

Slachtoffers kunnen die bedrijven niet vervolgen om schadeherstel te krijgen, behalve in een aantal uitzonderlijke gevallen.

Het is delicaat om het compromis van 2006 ter discussie te stellen, want zulks creëert het risico dat het hele systeem van schadeloosstelling instort.

De PS-fractie zal daarom aandachtig volgen welke stappen worden gezet opdat de slachtoffers eindelijk een schadevergoeding zouden kunnen krijgen van de verantwoordelijke bedrijven wanneer een onverschoonbare fout kan worden aangetoond.

De PS-fractie zal dit wetsvoorstel steunen, omdat het de bescherming en schadeloosstelling van de asbestslachtoffers uitbreidt. Die strijd moet men blijven voeren.

Mevrouw Anja Vanrobaeys (Vooruit) wijst erop dat haar fractie altijd bijzonder veel belang aan dit dossier heeft gehecht.

Het regeerakkoord bevat het voornemen asbestslachtoffers beter te beschermen. De minister van Sociale

C'est la raison pour laquelle l'oratrice demande de disjoindre la proposition de loi DOC 56 0297 de la proposition de loi en discussion.

Mme Caroline Désir (PS) considère que l'amiante est un véritable scandale, tant sur le plan sanitaire que social.

Pendant des années, des entreprises ont mis en danger la vie de milliers de personnes pour préserver leurs profits. La Belgique a été l'un des plus grands producteurs et utilisateurs d'amiante.

Bien que l'on savait que cette substance était dangereuse, les lobbys industriels ont tout fait pour retarder son interdiction. Aujourd'hui, on voit encore les conséquences de ces négligences criminelles.

On ne peut pas nier que le compromis trouvé en 2006 a constitué un véritable progrès. Grâce à la création du Fonds d'indemnisation des victimes de l'amiante, les victimes peuvent obtenir une indemnisation plus rapidement et plus facilement.

L'article 125 de la loi-programme a instauré, en contrepartie, cette immunité civile pour les entreprises responsables, sauf en cas de faute intentionnelle. Bien que les victimes soient indemnisées plus vite, les entreprises responsables échappent la plupart du temps à toute réelle responsabilité.

Les victimes ne peuvent pas poursuivre ces entreprises pour obtenir réparation, sauf dans certains cas exceptionnels.

Il est délicat de remettre en question le compromis de 2006, au risque de voir s'effondrer l'ensemble du système d'indemnisation.

C'est la raison pour laquelle le groupe PS va être attentif aux avancées qui permettraient enfin aux victimes d'obtenir réparation auprès des entreprises responsables, dès lors qu'une faute inexcusable peut être trouvée.

Le groupe PS va soutenir cette proposition de loi, en ce qu'elle renforce la protection et la réparation des victimes de l'amiante. Il s'agit d'un combat qu'il convient de continuer à mener.

Mme Anja Vanrobaeys (Vooruit) souligne que son groupe politique a toujours accordé une importance particulière à ce dossier.

L'accord de gouvernement prévoit une meilleure protection des victimes de l'amiante. Le ministre de

Zaken en Volksgezondheid heeft zijn diensten de opdracht gegeven een wetsontwerp voor te bereiden.

Die wet moet juridisch solide zijn, want ze raakt aan de belangen van gigantische bedrijven, die een leger advocaten ter beschikking hebben.

Daarom moet de regering de nodige tijd krijgen. Vooruit zal het wetsontwerp steunen zodra het klaar is.

De heer Robin Tonniau (PVDA-PTB) juicht toe dat er eindelijk wat politieke beweging komt in een dossier dat al decennialang geblokkeerd lijkt te zijn. Hij zal dit wetsvoorstel dan ook steunen, maar benadrukt dat er nog andere stappen vooruit moeten worden gezet.

De strijd tegen asbest zit in het DNA van zijn partij: 50 jaar geleden, in 1973, organiseerde de PVDA informatiesessies voor de werknemers van de Boelwerf in Temse, wat leidde tot een verbod op het gebruik van asbest op die arbeidsplaats, 25 jaar voor het algemene verbod op het gebruik van asbest in België.

Recenter werd die strijd ook aangegaan ten aanzien van het bedrijf SVK te Sint-Niklaas, midden in een woonwijk. Die strijd werd gewonnen en het asbeststort moest sluiten, wat een grote overwinning was voor de omwonenden en de volksgezondheid.

Voor de heer Tonniau is het asbestdossier niet enkel een milieudossier, maar gaat het ook om een klassenstrijd. Het is immers niet alleen een kwestie van volksgezondheid, maar ook van economische belangen en politieke keuzes uit het verleden. Degenen die het meest door die crisis werden getroffen, zijn niet de bedrijfsleiders of de aandeelhouders, maar wel de werknemers die jarenlang onbeschermd in de asbestfabrieken hebben moeten werken.

Andere slachtoffers zijn de gezinnen die in de getroffen buurten woonden en niet zomaar elders konden gaan wonen.

Volgens de heer Tonniau zijn het die mensen en gezinnen die vandaag nog de gevolgen ondervinden in de vorm van dodelijke ziekten, angst en onzekerheid. Het probleem is niet nieuw: in de jaren 60-70 waren de producenten al op de hoogte van de risico's, maar in plaats van de productie stop te zetten of de werknemers te beschermen, hebben ze voor de financiële voordelen gekozen. De traditionele politieke partijen hebben dat decennialang laten gebeuren en de grote asbestbedrijven werden beschermd tegen gerechtelijke vervolging. Met de oprichting van het Asbestfonds in 2007 kwam

la Santé et des Affaires sociales a confié la mission à l'administration de préparer un projet de loi.

Il convient que cette loi tienne la route sur la plan juridique car on se trouve face à des mastodontes, qui disposent d'une armée d'avocats.

C'est la raison pour laquelle il convient de laisser du temps au gouvernement. Le groupe Vooruit soutiendra le projet de loi, dès qu'il sera prêt.

M. Robin Tonniau (PVDA-PTB) salue le fait qu'il y ait enfin du mouvement politique dans un dossier qui semble bloqué depuis des décennies. Il annonce dès lors qu'il soutiendra cette proposition de loi, tout en soulignant que d'autres avancées sont nécessaires.

La lutte contre l'amiante est dans l'ADN de son parti: il y a 50 ans, en 1973, le PTB organisait des sessions d'information pour les travailleurs de l'entreprise "Boelwerf" à Tamise, ce qui a alors pu mener à une interdiction de l'utilisation d'amiante sur ce site de travail 25 ans avant l'interdiction globale de l'utilisation d'amiante en Belgique.

Plus récemment, ce combat a également eu lieu en ce qui concerne la société SVK à Saint-Nicolas au milieu d'une zone résidentielle. Il explique que ce combat a été remporté et que la décharge d'amiante a dû fermer, ce qui représentait une grande victoire pour les riverains et pour la santé publique.

Pour M. Tonniau, le dossier de l'amiante ne constitue pas seulement un dossier environnemental mais relève aussi de la lutte des classes. En effet, il s'agit d'une question de santé publique mais aussi d'intérêts économiques et de choix politiques du passé. Néanmoins, ceux qui ont été le plus touchés par cette crise ne sont pas les dirigeants d'entreprise, ni les actionnaires, mais bien les travailleurs qui ont dû travailler dans ces usines d'amiante sans protection durant des années.

Ce sont également des familles qui vivaient dans ces quartiers et qui n'avaient pas le choix d'aller vivre ailleurs.

M. Tonniau considère qu'aujourd'hui, ce sont ces personnes, ces familles qui en subissent les conséquences sous forme de maladies meurtrières, d'angoisse et d'incertitude. Le problème n'est pas nouveau: dans les années 60-70, les producteurs connaissaient déjà les risques mais au lieu d'arrêter la production ou de protéger les employés, ils ont préféré choisir les bénéfices financiers. Les partis politiques traditionnels ont laissé se produire cette situation durant des décennies, les grandes sociétés d'amiantes ont été protégées de poursuites juridiques. Avec la mise en place du Fonds

er eindelijk enige vorm van erkenning. De bedrijven die aan de oorsprong van het probleem lagen, hebben echter immuniteit verkregen.

De heer Tonniau is teleurgesteld dat de door Ecolo-Groen ingediende tekst door een aantal amendementen zwaar is afgezwakt. Hij stelt daarom voor die amendementen in te trekken.

Mevrouw Ellen Samyn (VB) wijst erop dat haar fractie kijkt naar de inhoud van het wetsvoorstel en niet naar de indieners ervan. Daarom zal de VB-fractie dit wetsvoorstel steunen.

Mevrouw Nathalie Muylle (cd&v) benadrukt dat er een oplossing moet komen in dit uitermate belangrijke dossier.

De spreekster maakt erop attent dat met name de deelstaten initiatieven hebben genomen die uitgaan van het beginsel "de vervuiler betaalt".

Mevrouw Muylle betreurt dat de Ecolo-Groen-fractie nu al wil stemmen over dit wetsvoorstel. Het ware verstandiger eerst een breed debat te houden, na de behandeling van dit dossier door de regering en na de indiening van een wetsontwerp.

De heer Vincent Van Quickenborne (Open Vld) beklemtoont het belang om het debat zo breed mogelijk open te trekken.

Hij vindt het voorstel van Ecolo-Groen zeker goed, maar ook hij vindt het slimmer om een uitvoerig debat te voeren zodra alle teksten, dus ook die van de regering, voorliggen.

Hij suggereert derhalve aan mevrouw Schlitz om vandaag nog niet te doen overgaan tot stemming, ook al heeft ze die keuze.

Mevrouw Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) vindt dat de geesten zo stilaan lang genoeg hebben kunnen rijpen. Tijdens de vorige zittingsperiode was het al vergeefs wachten op een regeringstekst.

Er is een duidelijke toezegging op het vlak van immuniteit van de bedrijven. De Ecolo-Groen-fractie is tijdens de vorige vergadering al zo constructief geweest om de stemming uit te stellen.

Er werden amendementen ingediend op basis van de adviezen die de commissie heeft ontvangen.

amiante in 2007, il y a enfin eu une forme de reconnaissance. Toutefois, les entreprises à l'origine du problème ont obtenu une immunité.

M. Tonniau se dit déçu du fait que le texte déposé par Ecolo-Groen a été tant affaibli via une série d'amendement. Dès lors, il leur suggère de retirer ces amendements.

Mme Ellen Samyn (VB) souligne que son groupe politique examine le contenu de la proposition de loi, peu importe qui l'a déposé. C'est la raison pour laquelle le groupe VB va soutenir cette proposition de loi.

Mme Nathalie Muylle (cd&v) souligne l'importance de trouver une solution dans ce dossier extrêmement important.

L'oratrice rappelle que des initiatives ont notamment été prises par les entités fédérées afin de tendre vers le principe de "pollueur payeur".

Mme Muylle trouve dommage que le groupe Ecolo-Groen souhaite déjà passer au vote de ce texte car il serait judicieux d'avoir un large débat lorsque le gouvernement aura pu travailler sur ce dossier et déposera un projet de loi.

M. Vincent Van Quickenborne (Open Vld) souligne l'importance d'avoir le débat plus large possible.

Par conséquent, il considère que le texte de Mme Schlitz est un bon texte mais qu'il conviendrait d'avoir un grand débat lorsque tous les textes sont disponibles, y compris celui du gouvernement.

Il propose donc à Mme Schlitz, bien que ce choix lui appartienne, de ne pas encore passer au vote aujourd'hui.

Mme Sarah Schlitz (Ecolo-Groen) considère que les discussions sont mûres. Sous la précédente législature, on attendait un texte du gouvernement, qui n'est pas arrivé.

Il y a un engagement clair sur la dimension de l'immunité des entreprises. C'est dans un esprit constructif que le groupe Ecolo-Groen a accepté de reporter le vote lors de la dernière réunion.

Des amendements ont été émis, à la suite des avis reçus par la commission.

Er is dus geen enkele reden om nog op een tekst van de regering te wachten terwijl het Parlement al jaren met dit dossier bezig is.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag. Er worden geen opmerkingen over gemaakt.

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

Art. 2

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Artikel 2 wordt verworpen met 9 tegen 6 stemmen.

Bijgevolg wordt het gehele wetsvoorstel verworpen.

De rapportrices,

Marie Meunier
Caroline Désir

De voorzitter,

Denis Ducarme

Il n'y a donc pas de raison d'attendre un texte du gouvernement, alors que le Parlement travaille sur ce dossier depuis des années.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article fixe le fondement constitutionnel de la compétence et n'appelle aucune observation.

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Il est rejeté par 9 voix contre 6.

Par conséquent, l'ensemble de la proposition de loi est rejeté.

Les rapportrices,

Marie Meunier
Caroline Désir

Le président,

Denis Ducarme